

— Βρέχει ! εἶπε γιὰ ν' ἀλλάξει κουδέντα.

“Ὅλοι στράφηκαν κατὰ τὴν πόρτα· κι ἴσαι ἴσαι, ὁ διάλογος τὸ ἔκαμε καὶ τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη περνοῦσε τρεχάτη, μὲ ἀνασηκωμένο τὸ μαῦρο της φουστάνι ὡς τὰ γόνατα, μὲ τὰ μαλλιά χυμένα στοὺς ὤμους, μιὰ γυναίκα. Στρουμπουλῇ, κουνιστῇ, τὰ ροῦχα της κολνοῦσαν ἀπάνω της καὶ φανέρωναν προκλητικὸ, τραγανό, σὰν ψάρι σπαρταριστό, τὸ κορμί της.

Ἄνατινάχτηκα. Τί θερὶδ εἶναι ἐτοῦτο ; Σὰν τίγρισσα μοῦ φάνηκε, ἀνθρωποφάγα.

Στράφηκε ἡ γυναίκα μιὰ στιγμὴ κι ἔριξε σπαθάτη ματιὰ μέσα στὸν καφενέ· τὸ πρόσωπό της στραφτάλισε ξαναμμένο, τὰ μάτια της μπιρμπίλισαν.

— Παναγία μου ! μουρμούρισε ἕνας χονδομαζούλος νιός, πού κάθουνταν κοντὰ στὸ τζάμι.

— Ἀνάθεμά σε, πυρωμένη ! βρουχήθηκε ὁ Μανόλακας ὁ ἀγροφύλακας· μᾶς θάζεις φωτιά στὰ μπατζάκια, κι ὕστερα δὲν τὴ σβήνεις.

Ὁ νιὸς πρὶν κάθουνταν κοντὰ στὸ τζάμι πῆρε νὰ τραγουδάει· στὴν ἀρχὴ σιγὰ, δισταχτικὰ, κι ὁλοένα ἡ φωνὴ του βραχνοκακόριζε :

*Τῆς χήρας τὸ προσκέφαλο μυρίζει σὰν κυδώνι,
καὶ τὸ μυρίστηκα κι ἐγώ, κι ὁ νοῦς μου δὲ μερώνει !*

— Σκασμός ! φώναξε ὁ Μαυραντώνης, σηκώνοντας τὸ μαρκούτσι τοῦ ναργιλέ του.

Ὁ νιὸς λούφαξε. Ἕνας γέρος μὲ μακριὰ μαλλιαδούρα ἔσκυψε στὸ Μανόλακα τὸν ἀγροφύλακα.

— Ὁ μπάρμπας σου, εἶπε σιγὰ, ἀγρίεψε πάλι· νὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι του, θὰ τὴν ἔκανε λουρίδες λουρίδες τὴν κακομοίρα — ὁ Θεὸς νὰ τῆς γράφει χρόνια !

— Ἐ γερο-Ἀντρουλιό, ἔκαμε ὁ Μανόλακας, θαρρῶ πιástηκες καὶ τοῦ λόγου σου ἀπὸ τὸ φουστάνι τῆς χήρας. Δὲν ντρέπεσαι, πού εἶσαι κιόλα καντηλανάφτης ;

— Αὐτὸ πού σοῦ λέω ἐγώ, ὁ Θεὸς νὰ τὴν ἔχει καλὰ ! Εἶδες

τὰ μωρὰ τοῦ χωριοῦ μας ποὺ γεννιοῦνται τὸν τελευταῖο καιρὸ ; Δὲν εἶναι αὐτὰ παιδιὰ, εἶναι ἀγγέλοι. Καὶ γιατί, θαρρεῖς ; Ἄς εἶναι καλὰ ἢ χήρα ! Τὴν ἔχει μαθὲς ὅλο τὸ χωριὸ γιὰ πλάνους : σβήνεις τὸ λυχνάρι· καὶ θαρρεῖς δὲν ἀγκαλιάζεις τὴ γυναῖκα σου, παρὰ τὴ χήρα. Κι ἔτσι· ἐγάζει, ποὺ λές, ὁμορφα παιδιὰ τὸ χωριὸ μας.

Σώπασε μιὰ στιγμή ὁ γερο-Ἀντρουλιός· κι ὕστερα ἀπὸ λίγο :

— Χαρὰ στὰ μεριά ποὺ τὴν ἀγκαλιάζουν ! μουρμούρισε. Ἔμωρέ, καὶ νὰ ἴμουν σὰν τὸν Παυλὶ τοῦ Μαυραντῶνη, εἴκοσι χρονῶν !

— Ὅπου νὰ ἴναι, θὰ τὸν δοῦμε νὰ ξεπροβάλλει ! εἶπε κάποιος καὶ γέλασε.

Κοίταξαν κατὰ τὴν πόρτα· ἔβρεχε μὲ τὰ τουλούμια, κακάριζαν τὰ νερὰ ἀπάνω στὶς πέτρες, κάπου κάπου ἀστραπὲς σπάθιζαν τὸν ἀέρα. Ὁ Ζορμπᾶς, σαστισμένος ἀκόμα ἀπὸ τὸ πέραςμα τῆς χήρας, στράφηκε, μοῦ ἴκαμε νόημα.

— Δὲ ἐρέχει πιά, ἀφεντικό, εἶπε· πᾶμε !

Στὴν πόρτα φάνηκε ἓνας νιούτσικος, ξυπόλυτος, ἀναμαλλίαρης, μὲ μεγάλα ἀλλοπαρμένα μάτια· τέτοιον ἀγιογραφοῦν τὸν Ἀι-Γιάννη τὸ Βαφτιστή, μὲ τὰ μάτια γιγαντωμένα ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν προσευκὴ.

— Καλῶς τὸν Μιμηθὸς ! φώναξαν μερικοὶ γελώντας.

Κάθε χωριὸ ἔχει τὸν παλαδό του· κι ἂν δὲν ἔχει, τὸν φτιάχνει, γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα του· ὁ Μιμηθὸς ἦταν ὁ παλαδὸς τοῦ χωριοῦ.

— Χωριανοί, φώναξε ὁ Μιμηθὸς μὲ τὴν τσευδὴ γυναικίστικη φωνή του· χωριανοί, ἡ χήρα ἢ Σουρμελίνα ἔχασε τὴν προβάτινα τῆς· ὅποιος τὴ βρεῖ, πέντε ὀκάδες κρασί ἐρετικία !

— Ἐδῶα ὅξω, νεραῖδιάρη ! ἀκούστηκε πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Μαυραντῶνη· ὅξω !

Ὁ Μιμηθὸς, τρομαγμένος, κουλουριάστηκε στὴ γωνιά, δίπλα στὴν πόρτα.

— Κάτσε, μωρὲ Μιμηθὸς, νὰ πιεῖς μιὰ ρακὴ νὰ μὴν πουντιά-

σεις! εἶπε ὁ γερο-Ἀναγνώστης πού τὸν λυπήθηκε. Τί θ' ἀπο-
γίνει τὸ χωριό μας χωρίς κουζουλό;

Ἐνας νέος μὲ χλωμὰ χνουδάτα μάγουλα, μὲ ξέθωρα γαλά-
ζια μάτια, πρόβαλε στὴν πόρτα. Λαχανιασμένος, τὰ μαλλιά
του κολνοῦσαν στὸ κούτελό του κι ἔσταζαν.

— Καλῶς τὸν Παυλή! φώναξε ὁ Μανόλακας· καλῶς τὸ ἀξ-
δερράκι· κόπιασε στὴν παρέα μας.

Ὁ Μαυραντώνης στράφηκε, εἶδε τὸ γιό του, μάζεψε τὰ φρύ-
δια. «Γιός μου εἶναι αὐτός; συλλογίστηκε. Αὐτὸ τὸ ξεφυσίδι;
Ποιανοῦ διαόλου μοιάζει; Μοῦ ῥχεται νὰ τὸν ἄρπάξω ἀπὸ τὸ
σβέρκο καὶ νὰ τὸν σηκωχτυπήσω κάτω, σὰ χταπόδι!»

Ὁ Ζορμπᾶς κάθονταν στὰ κάρβουνα. Ἡ χήρα τοῦ εἶχε ἀ-
νάψει τὰ μυαλά, δὲν τὸν χωροῦσαν πιά οἱ τέσσερεις τοίχοι.
— Πᾶμε, ἀφρεντικό, πᾶμε... μοῦ ἔλεγε κάθε τόσο· ἐδῶ μέσα θὰ
σκάσουμε!

Καὶ τοῦ φαίνονταν πῶς εἶχαν σκορπίζει τὰ σύννεφα κι
εἶχε προβάλλει ὁ ἥλιος.

Στράφηκε στὸν καφετζή:

— Ποιὰ ν'αἶναι αὐτὴ ἡ χήρα; ρώτησε καὶ καμώθηκε τὸν ἀδιά-
φορο.

— Μιὰ φοράδα, ἀποκρίθηκε ὁ Κοντομανολίδης.

Ἐβαλε τὸ δάχτυλο στὰ χεῖλια κι ἔδειξε μὲ τὸ μάτι τὸν Μαυ-
ραντώνη, πού εἶχε καρφώσει πάλι τὸ μάτι του στὸ χῶμα.

— Μιὰ φοράδα, ξανάπε· ἄς μὴ μιλοῦμε γι' αὐτή, νὰ μὴν κρι-
ματιστοῦμε.

Ὁ Μαυραντώνης σηκώθηκε· τύλιξε τὸ μαρκούτσι γύρα ἀπὸ
τὸ λαιμὸ τοῦ ναργιλέ.

— Νὰ μὲ συμπαῖατε, εἶπε· θὰ πάω σπίτι. Ἐλα ἐδῶ, Παυλή,
ἀκλούθα!

Πῆρε τὸ γιό του, μπῆκε μπροστά καὶ χάθηκαν κι οἱ δυὸ
μέσα στὴ βροχή. Σηκώθηκε κι ὁ Μανόλακας, πῆγε ξοπίσω τους.

Ὁ Κοντομανολίδης θρονιάστηκε εὐτὺς στὴν καρέκλα τοῦ
Μαυραντώνη.

— Ὁ ἔρμος ὁ Μαυραντώνης θὰ σκάσει ἀπὸ τὸ κακό του, εἶπε

σιγά, νά μὴν τὸν ἀκούσουν τὰ διπλανὰ τραπέζια. Μεγάλη φωτιά μπήκε στὸ σπίτι του. Χτὲς τὸν ἀκουσα, ἐγὼ ὁ ἴδιος, μὲ τ' αὐτιά μου, τὸν Παυλὴ νὰ τοῦ λέει : « Ἄν δὲν τὴν πάρω, θὰ σκοτωθῶ! » Μὰ αὐτὴ ἡ ξετσιπωμένη, δὲν τὸν θέλει· τόνε λέει Μύξα. — Πᾶμε, ἀφεντικό, εἶπε πάλι ὁ Ζορμπᾶς, ποῦ ἔσο ἀκουγε γιὰ τὴ χήρα, κόρωνε.

Τὰ κοκόρια ἄρχισαν νὰ λαλοῦν, ἡ βροχὴ ξέκοψε λίγο.

— Πᾶμε, εἶπα καὶ σηκώθηκα.

Ὁ Μιμηθὸς πετάχτηκε ἀπὸ τὴ γωνιά του, λάκκησε ξοπίσω μας.

Οἱ πέτρες γυάλιζαν, οἱ πόρτες, μουσκεμένες, εἶχαν γίνει κατάμαυρες, οἱ γριουλές εἶχαν πάρει τὰ καλαθάκια τους κι ἔβγαιναν νὰ μαζέψουν σαλιγκάρια.

Ὁ Μιμηθὸς μὲ ζύγωσε, μοῦ ἄγγιξε τὸ μπράτσο :

— Δῶς' μου ἓνα τσιγαράκι, ἀφεντικό, εἶπε, νὰ χαρεῖς ὅπου ἀγαπᾷς.

Τοῦ ὅωκα· ἄπλωσε τὸ λιγνὸ, λιοψημένο χέρι :

— Δῶς' μου καὶ φωτιά!

Τοῦ ὅωκα, ρούφηξε σύσπλαχνα, ἔβγαλε τὸν καπνὸ ἀπὸ τὰ ρουθούνια, μισόκλεισε τὰ μάτια.

— Μπέης! μουρμούρισε εὐτυχισμένος.

— Ποῦ πᾶς;

— Στῆς χήρας τὸ περβόλι. Εἶπε πὼς θὰ μοῦ δώσει νὰ φάω, ἂν τελαλίσω, λέει, γιὰ τὴν προβατίνη της.

Περπατούσαμε βιαστικά. Τὰ σύννεφα εἶχαν ἀνοίξει λίγο, ὁ ἥλιος πρόβαλε. Ὅλο τὸ χωριὸ γέλασε, φρεσκοπλυμένο.

— Σοῦ ἀρέσει ἡ χήρα, Μιμηθό; ἔκαμε ὁ Ζορμπᾶς καὶ τὸ κατωσάγουνό του ἔμεινε κρεμᾶμενο.

Ὁ Μιμηθὸς χιχίρισε.

— Γιάντα νὰ μὴ μοῦ ἀρέσει, κουμπάρε; Δὲ βγῆκα δὲ κι ἐγὼ ἀπὸ ὑπόνομο;

— Ἀπὸ ὑπόνομο; ἔκαμα ἀπορώντας. Τί θὲς νὰ πεῖς, Μιμηθό;

— Νά, ἀπὸ κοιλιὰ μάνας.

Τρόμαξα. Μονάχα ἓνας Σαιξπηρός, συλλογίστηκα, θὰ μπο-